

عنوان مقاله:

تاثیر ویژگی های فیزیوگرافیک رویشگاه بر پراکنش درختان خشکه دارها در جنگل های آمیخته راش

محل انتشار:

مجله پژوهش های علوم و فناوری چوب و جنگل، دوره 23، شماره 4 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

کیومرث سفیدی - دانشگاه محقق اردبیلی

معراج شری - دانشگاه محقق اردبیلی

فریبا اسفندیاری - دانشگاه محقق اردبیلی

مجتبی آذریان - دانشجوی دکتری

خلاصه مقاله:

چکیده سابقه و هدف: انتشار گونه های گیاهی در اکوسیستم های طبیعی تحت تاثیر عوامل متعدد اکولوژیک از جمله فیزیوگرافی منطقه است. مطالعات متعددی ارتباط کلی انتشار درختان زنده با عوامل مرتبط با فیزیوگرافی را تایید کرده اند. ولی پور و همکاران (2013) به بررسی نقش فیزیوگرافی بر ویژگی های اندازه ای درختان پرداخته و نشان دادند که ابعاد درختان به شکل معنی داری تحت عوامل وابسته به فیزیوگرافی هستند و عامل شیب مهم ترین عامل اثرگذار است (29). علوی و همکاران (2008) نیز نشان دادند که انتشار مکانی گونه ملج از ویژگی های فیزیوگرافیک رویشگاه های جنگلی اثر می پذیرد (1). مطالعه صورت گرفته در جنگل های پایین بند در شرق نوشهر نیز نشان داد شاخص های تنوع زیستی با شیب و ارتفاع از سطح دریا اثر مثبت دارند (28). این پژوهش باهدف های ارزیابی تاثیر هر یک از شاخص های فیزیوگرافی بر انتشار درختان سرپا و اثرپذیری میزان و پراکنش خشکه دارها در ارتباط با ویژگی های فیزیوگرافی رویشگاه جنگلی انجام شد. مواد و روش ها: این پژوهش در بخش گرازبن جنگل خیرود نوشهر انجام گرفت که به منظور آموزش و پژوهش در اختیار دانشگاه تهران است. رویشگاه های مورد مطالعه با توجه به سابقه مدیریتی و عدم انجام نشانه گذاری و بهره برداری صنعتی تشابه تیپ و شرایط رویشگاهی از بخش گرازبن این جنگل انتخاب شد. به این منظور شبکه آماربرداری 50×50 متری طراحی و در مرکز تقاطع اضلاع شبکه، قطعات نمونه 10 آری پیاده و نوع گونه های درختی، قطر و ارتفاع درختان سرپا و قطر، طول و درجه پوسیدگی خشکه دارها یادداشت گردید. در این بررسی تاثیر جهت دامنه (AS)، شکل دامنه (TSI) و شاخص شکل زمین (LI) بر انتشار درختان و خشکه دارها بررسی شد. یافته ها: در بین گونه های درختی گونه راش بیشترین فراوانی را در بین درختان زنده و خشک به خود اختصاص داد. این گونه بیشترین میزان حجم، فراوانی نسبی و اهمیت نسبی گونه را به خود اختصاص داده است. نتایج نشان داد، میزان رویه زمینی درختان با شاخص شکل زمین و شاخص شکل دامنه رابطه معنی داری را نشان می دهند و تراکم درختان و شاخص رویه زمینی با سایر ویژگی ها رابطه معنی داری را نشان نمی دهد. آزمون چند متغیره RDA نشان داد رابطه معنی داری بین انتشار گونه ها و شاخص های محیطی در تمامی محورها وجود دارد، حجم خشکه دارها و تعداد خشکه دارها در کلاسه 4 پوسیدگی رابطه منفی و معنی داری را با درصد پوشش تاجی و شاخص شکل دامنه نشان می دهد نتیجه گیری: نتایج تحلیل انتشار گونه های درختی و خشکه دارها نشان داد که شیب و جهت دامنه تاثیر مهمی بر انتشار درختان زنده و خشکه دارها دارند. همچنین تاثیر فیزیوگرافی بر انتشار این دو بخش مهم از ساختار توده دارای پیچیدگی های است که در مدیریت سیستم های طبیعی بایستی مدنظر قرار گیرد.

کلمات کلیدی:

فیزیوگرافی، شاخص شکل زمین، شاخص شکل شیب، آنالیز RDA

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

